

Tal av Mikael Damberg, närings- och innovationsminister

Jag vill börja med att tacka Anders. Jag ska tala lite kort om smart industri och den industristrategi vi har jobbat igenom i regeringen och kan säga det från början att vi hade aldrig blivit så här bra om inte IF Metall hade engagerat sig i det här och drivit på det arbetet. Anders har varit ett stöd för mig i det här arbetet, med kloka råd och synpunkter, men också med konstruktiv dialog med motparten. För ska man bygga en svensk industri stark, så krävs det också att man kan tala med arbetsgivarparten för att se vilka gemensamma prioriteringar gör vi för Sverige. Där har Anders gjort ett jättestort jobb för att stötta i det arbetet och har varit en av dem som har satt industrin tillbaka i finrummet. Det ska du ha väldigt stort tack för också från mig.

Det är spännande med Marie som får ta över stafettpippen och det ska bli jättekul att jobba ihop med att fortsätta det här arbetet nu. Stort ansvar, stora möjligheter. Lite extra stora möjligheter nu känner jag, eftersom det finns ett treårigt avtal på plats, tack ska ni ha för att ni har lyckats få fram det. Därför att när jag som näringsminister vill tala med arbetsgivarsidan om industrins utveckling och skapa en positiv bild av svensk industri, så gynnas inte det av att man är mitt i avtalsrörelsen. Det har vi varit lite grann hela tiden och då blir arbetsgivarsidan mycket mer intresserad av att tala om alla problem som finns för svensk industri och framför allt hur dåligt det kommer att gå på några års sikt. Förhoppningsvis kan vi använda de här åren framöver att skapa en helt ny bild av svensk industri. En bild som faktiskt är sann just nu, men som inte innebär att vi kan slappna av i Sverige. Om det vill jag tala om i dag. För jag tror att vi måste fortsätta att utveckla svensk industri för framtiden.

Egentligen är det ju Stefan Löfvens industristrategi, för det här var ju en av de viktigaste sakerna han lovade i valrörelsen att får vi chansen att bilda regering, så ska vi sätta industrin tillbaka i finrummet. Och jag fick det ansvaret. Jag kallas visserligen närings- och innovationsminister, men om man tittar på vad jag ägnat tid åt de här första tre åren, skulle man nog kunna säga att jag har varit en industriminister, och det är jag stolt över.

Om man ändå ska börja med IF Metalls medlemmar, alla era kompisar som inte fick plats att vara med på kongressen här i dag, så tror jag det att det är otroligt viktigt att börja i var vi kom ifrån när vi började med den här industriresan. Det fanns ju en tid när svensk industri dömdes ut, talades ned, också från regeringshåll, att vi inte var tillräckligt effektiva och duktiga. Det gick så långt att, och det vet ni ju om, förre statsministern Fredrik Reinfeldt åkte ned till Davos och sade ”We used to have people in the industry, but they are basically gone”. Vi hade tidigare människor i industrin, men de är borta praktiskt taget i Sverige. Så säger en svensk statsminister när han reser ned till Davos.

Nu, vid det senaste mötet i Davos, då talade man om den fjärde industriella revolutionen. Hela världen talar om industrins utveckling och i Sverige ser vi en industri som inte har varit så här optimistisk sedan mitten på 1990-talet. Vi har en industri i Sverige som inte har gjort så stora investeringar i vårt land sedan innan finanskrisen!

Så snabbt det kan vända i politiken. Från att vara ute, osynliggjorda, till att vara i centrum för den politiska diskussionen. Och jag menar verkligen det, det är inte bara på grund av att det är en miljon människor som går till jobbet tack vare svensk industri, att det är 77 procent av exportintäkterna, det där kan ni. Det handlar ju om era medlemmar som också är grunden för svensk konkurrenskraft. Det är era medlemmar som står i första rummet när nästa lågkonjunktur kommer. Då möter ni den här internationella konkurrensen och då måste vi ha gjort vår hemläxa här i Sverige. Vi måste ha tänkt igenom: Hur vässar vi vår konkurrenskraft och ligger längst fram i utvecklingen? Hur ökar vi skyddet för era medlemmar, så att ni inte behöver drabbas på samma sätt som vid förra finanskrisen?

Men jag vill också påpeka att det finns ett fönster som står öppet nu. För nyindustrialisering. God morgon världen i söndags hade ett helt reportage om hur svenska företag börjar flytta hem produktionsjobb till Sverige. Därför att vi är innovativa, därför att vi ligger längst fram, men också för att era medlemmar gör ett så enormt produktivt jobb, så

att det faktiskt är mer lönsamt att producera i Sverige. Det är detta som svensk industristrategi handlar om.

Jag brukar som innovationsminister vända på det där resonemanget ett varv till och säga att svenska ungdomar som vill förändra världen, de borde börja jobba i svensk industri. För vi kommer inte att klara vår tids största samhällsutmaningar utan svensk industri. Ta det självklara, ta en stor fråga – klimatutsläppen. Om inte SSAB lyckas med sitt samarbetsprojekt med Vattenfall och med LKAB om att tillverka stål utan kol, hur ska då stålindustrin klara klimatutmaningarna i framtiden? Nu sker den utvecklingen i Sverige, att vi kan ta ut en helt ny process för att tillverka stål i framtiden, utan koldioxidutsläpp. Snacka om att förändra konkurrenskraften för svensk stålindustri. Snacka om att vara världsledande. Snacka om att erbjuda lösningar för resten av världen!

När Scania, Volvo, Volvo Cars tillverkar helt nya drivmedel i fordonen, jobbar med elektrifiering, när man jobbar med uppkopplade fordon, när man jobbar med säkerhet, så handlar det inte bara om svensk konkurrenskraft och jobben här hemma, det handlar också om hur hela världen måste ställa om och minska utsläppen från transportsektorn. Svensk industri klarar inte det själva, vi samarbetar, och där kommer vi att göra mer för att jobba ihop med svensk industri för att ta nästa steg framöver.

Och Boliden, Eriksson, Atlas Copco ska arbeta med 5G-teknik under mark för att öka säkerheten och produktiviteten, för att skapa en gruvindustri i världsklass. Allt det här hänger ihop med hur världen utvecklas och i Sverige så ligger vi väldigt långt fram i utvecklingen. Så jag menar att det är inte bara Sverige som behöver industrin, Sverige behöver er och världen behöver fler svenska industriella lösningar.

Det sista jag vill säga om industrin generellt är att det gäller nu i goda tider att förbereda sig för tuffare tider. Jag vet inte om Stefan sade det i sitt tal här tidigare, men vi har varit tydliga med det, att nu vill vi ta steget vidare. För vi förlorade 60 000 industrijobb i onödan senaste finanskrisen. 60 000 jobb som inte hade behövt gå förlorade i Sverige vid förra finanskrisen. Och det var era medlemmar som blev av med jobben.

I 23 av 27 EU-länder infördes korttidsarbete. Olika system för att människor inte skulle bli av med jobbet i krisen. Sverige införde inte korttidsarbete då. I stället lämnades ansvaret över på IF Metall att försöka hitta krisavtal och försöka lösa en situation som var nästan omänsklig, både för era medlemmar, men också en väldigt svår förhandlings-situation.

Vi har sagt det, nu ska vi använda de goda tiderna för att uppdatera korttidsarbete i Sverige. Se till att inte bara kunna möta nästa kris starkare, utan också jobba med kompetensutveckling och digitalisering, så nästa kris kan vara ett avstamp för att stärka era medlemmar, för att stärka också Sveriges konkurrenskraft. Så arbetar en regering som inte bara tycker att industrin är viktig, utan som menar att industrin ska klara nästa konjunkturnedgång på ett ännu smartare sätt än tidigare.

Vi håller nu på att jobba med en andra handlingsplan för smart industri. Jag försöker säga att det finns ett fönster öppet för att flytta hem mer produktion till Sverige. Det består av flera olika delar. Jag räknar och hoppas med att IF Metall, och de företag ni jobbar på, kommer fortsätta att ha en konstruktiv dialog med regeringen om hur vi kan flytta fram positionerna ytterligare. Jag är lite imponerad över, att trots den där oron vi har i omvärlden, så tuggar svensk industri och svensk ekonomi på väldigt bra.

Jag har blivit överens numera med Magdalena Andersson om att svensk ekonomi rullar på som en Volvo. Hon använde ju ett annat bilmärke förut, hon har släppt det, det tycker vi är bra. Men det finns en extra historia om svensk tillväxt, som inte bara handlar om att det är högkonjunktur. Regeringen skrev ju upp våra tillväxtprognoser nu bara för ett tag sedan, så nu räknar vi med 2,7 procents tillväxt i år. Och vad driver tillväxten? Jo, det drivs av att vi bli fler medborgare, att människor konsumerar, att vi faktiskt satsar på den offentliga sektorn i Sverige. Men det som har hänt de senaste åren är att exporten är med och drar svensk ekonomi för första gången på väldigt många år.

Och det andra stora som har hänt de senaste två åren är att investeringarna är med och drar svensk ekonomi. Det var exakt det vi sade i valrörelsen – vi vill öka investeringarna, vi skulle minska skattesänkningar och i stället föra över dem på investeringar. Nu

ser vi att bostadsinvesteringarna ökar, drar svensk ekonomi, men vi ser också att svensk industri gör de största investeringarna i Sverige sedan finanskrisen. Så skapas också en stark ekonomisk utveckling i Sverige. Jag vill säga det därför att vi möts av motståndare som på något sätt inte har lärt sig någon läxa från förra regeringsperioden under de åtta åren. Det var ju alltid prioritering på skattesänkningar.

Om man tittar på svensk ekonomi i dag och funderar på, vad är det som krävs för att hålla igång tillväxten i svensk ekonomi nu? Vad är det vi lider brist på? Jo, titta på städerna runt om i Sverige. De säger att det största tillväxthindret är för lite bostäder. Då måste man orka hålla i gång bostadsinvesteringarna. Tittar man på industrin, men också pendlarna, så säger man att det största hotet mot tillväxten, det är om varorna inte kommer fram i tid till exportmarknaderna, om man inte kan lita på infrastrukturen, om inte arbetspendlingen funkar framöver. Det finns inte ett företag runt om i Sverige i dag som inte säger till mig att ett av de största hindren för fortsatt expansion och tillväxt, det är kompetensförsörjning, både på kort och medellång sikt – en fråga som jag vet att IF Metall har valt att prioritera. Det här kräver investeringar mina vänner. Det måste göras satsningar på de här områdena om inte svensk tillväxt ska bromsas in.

Där har vi en väldigt tydlig skillnad också i den ekonomiska politiken. Moderaterna har igen presenterat sin nya ekonomiska politik, det är ett sjätte jobbskatteavdrag. Vilken enorm kreativitet de har haft under tre år i opposition, att de kunde komma på inte ett, två, tre, fyra, fem, utan ett sjätte jobbskatteavdrag i det här ekonomiska läget.

Jag tror att det är viktigt att vi vågar ta en diskussion också om den ekonomiska politiken, för det handlar om hur vi ska hålla fast tillväxten i Sverige, hur vi håller uppe den, så att vi skapar de här fler nya jobben som vi behöver i svensk ekonomi. När vi säger att det har skapats 200 000 fler jobb och att 200 000 fler människor går till jobbet varje dag, då är det 200 000 familjer som har fått en bättre ekonomi, som kan börja planera för sin kanske första utlandssemester, kanske vågar köpa en större bostad, eller den ensamstående mamman som inte har haft råd att köpa den där dyra jackan till sina barn. Det är ju det ekonomisk politik handlar om. Det handlar om att prioritera investeringar framför skattesänkningar i det här ekonomiska läget, för vi kommer att prioritera jobben och den ekonomiska utvecklingen i Sverige.

Min sista bild handlar om den svenska modellen. Den handlar om skattesänkningar och välfärd i den ekonomiska politiken. Jag tycker att vi också kan vara stolta över att redovisa ett resultat som har visat att vi har vänt arbetslösheten nedåt och pressar tillbaka långtidsarbetslösheten, inte minst bland unga människor i Sverige i dag. Men mycket mer måste göras för att nå hela vägen fram.

Det är också så att den svenska modellen utmanas i grunden. Det går snart inte en vecka utan att något borgerligt parti är ute och säger att de vill, via riksdagen, vara med och pressa ned lönenivåer i Sverige. Det är ju någonting helt nytt för svensk arbetsmarknad, om det ska bli på det sättet att det inte är parterna som ska sätta löner och villkor, utan riksdagspartierna. Det unika i Sverige, det är att vi nu har fem borgerliga partier som tävlar sinsemellan om att lägga förslag om att sänka löner. Jag kan faktiskt inte påminna mig särskilt många andra länder där den diskussionen förs på det sättet. Så vi har en diskussion också om hur vi ska ha villkoren på svensk arbetsmarknad. Jag räknar och hoppas med att ni tillsammans med övrig svensk fackföreningsrörelse gör det här valet nästa år till ett stort val om den svenska modellen. Om löner och villkor på svensk arbetsmarknad som inte ska sänkas av riksdagspolitiker. Snarare ska vi ha en utveckling i Sverige där vi successivt höjer löner och villkor i Sverige, så att människor kan leva på sin lön, så att man faktiskt klarar av att betala hyror och räknningar.

Men det är ju inte bara lönefrågan. Det är också att de protesterar när vi river upp lex Laval, när vi stärker a-kassan, eller tar bort stupstocken i sjukförsäkringen. Det läskiga politiskt sett, efter Anna Kinberg Batras nya besked om att hon är beredd att samarbeta med Sverigedemokraterna, är att det har skapats ett nytt högerblock i svensk politik som attackerar arbetsmarknaden i Sverige. Som nu beklagar sig. De röstade ju ned vårt förslag i november om att kunna ställa krav på kollektivavtalsliknande villkor vid offentlig upphandling. Det sades nej till det i Sveriges riksdag. Då röstade Sverigedemokraterna,

Moderaterna och de borgerliga partierna ned det här förslaget, trots att vi vet att taxi-chaufförer i Sverige kan tvingas jobba för 27 kronor i timmen. Är det en för hög lön? Är det rimliga villkor i Sverige i dag? Jag tycker att de här frågorna är värda att kämpa för, både fackligt och politiskt.

Därför är jag här inte bara för att tacka Anders och gratulera Marie, se fram emot ett gott samarbete och tala om svensk industris möjligheter för framtiden. Jag är också här för att uppmana er: Fortsätt driv på svensk politik med smarta förslag, kloka förslag och jaga oss lite så att vi inte blir för bekväma i regeringsställning. Framför allt hoppas jag att ni ställer upp och backar Stefan stenhårt nästa år i valet. Inte bara för jobben i framtiden, utan också för den svenska modellen.

Tack för att jag fick säga några ord!